

Člověk je člověk

„Realizace projektu byla podpořena Ministerstvem školství,
mládeže a tělovýchovy v rámci Podpory
vzdělávacích aktivit národnostních menšin v roce 2021“

Základní škola Mělník, Jaroslava Seiferta 148, p.o.

Rasismus, diskriminace, xenofobie...

to jsou pojmy, které by dnešní vyspělá společnost vůbec neměla znát - jak píše jeden z účastníků ve svém příspěvku - a už vůbec by se s nimi v drsné realitě neměli setkat děti, mladí lidé.

Opak je bohužel pravdou. Při besedách nad pracemi určenými do soutěže této publikace se ukázalo, kolik nebezpečných, frustrujících zkušeností mají mnozí za sebou, případně zážitků, které se týkaly jejich blízkých, kamarádů, příbuzných.

Kde jsou příčiny stále se opakujících nebezpečných jevů?

Je to nenávisť pocházející ze sociální frustrace?

Je to touha po moci nad jiným člověkem?

Je to uspokojení z toho, že mohu někomu ublížit, když jsem sám nešťastný, nespokojený?

To je několik příčin, ale nejsou určitě všechny. Je to mnohdy i lhostejnost okolí, která přispívá k tomu, že ten, který ubližuje, ví, že bude beztrestný a nedotknutelný.

Je to i strach, aby se agrese neobrátila proti mně, proto lhostejnost mnohdy přechází až v sebeobranu zúčastněných a těch, kteří mají šanci učinit agresi přítrž:
„Vždyť si za to může sám. Je takový divný, provokuje, nezačleňuje se, odporuje zažitému řádu.“

Pak se vše mnohem snáz realizuje. Útočník cítí skrytou podporu těch, kteří by mohli zakročit, ale nezakročí.

Hlavní příčina je ale podle mého názoru jedna: je to nedostatečný morální kredit, chybějící morální zásady, morální přesvědčení, vyplývající z laskavého vztahu k druhému člověku, z úcty a respektu ke svému spolužákovi, žákovi, spoluobčanovi, příbuznému...

Tento morální aspekt je třeba vytvářet a posilovat v nás všech.

Je dobře, že zúčastnění toto morální krédo uznávají, přijali ho za své a nejen to - šíří ho dál.

A to je hlavní idea, která by měla být výsledkem této soutěže i celého projektu.
„Člověk je člověk.“ Nic více a nic méně.

Děkuji všem zúčastněným.

Mgr. Milena Tamelová

Koordinátorka soutěže.

„Realizace projektu byla podpořena Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy v rámci Podpory vzdělávacích aktivit národnostních menšin v roce 2021“.

Diskriminace

Dovolte mi otevřít téma,
které možná většinu z vás nezajímá.
Člověk je roven člověku,
nejsme přece ve středověku.
Názory vedené z minulosti
nejsou vhodné do dnešní společnosti.
Vzhled, barva, národnost -
kvůli tomu dáš někomu přednost?
Zkus nejdříve poznat tu osobu,
než ji hned hodíš do hrobu.
Osobě s dobrou duší
pláč přece nesluší.
Uč se mít více empatie,
ať z toho nevznikne tragédie.
Některé věci se nedají změnit,
ale to není důvod někoho vyčlenit.
Pojďme s myšlenkami vpřed
a udělejme lepší svět.

Tereza Petrová, 9.C

Jánošíkova 1320/2

ZŠ U Krčského lesa, Praha 4- Krč

**NA BARVĚ PLETI
NEZÁLEŽÍ, ALE NA TOM,
CO JE UVNITŘ ČLOVĚKA.**

Jméno, příjmení: **Natálie Nováková**
Název díla: **Spojení má větší sílu než rozdělení**
Téma: **Rasismus**
Třída: **2.B**
Organizace: **Základní škola, Praha 8, Hovorčovická 11**

Všední den

Byl den, kdy jsem měl fotbalový zápas. Toho dne se stala nepříjemná věc. Jel jsem od mého domu k metru a celou cestu seděli vedle mne dva běloši a dělali na mne ksichty, třeba s očima, jak je mám šikmý a pořád se mne ptali:

“ Jíš psy a kočky? Jaký zvíře jíte ještě?“

Pak, když jsem vystoupil, chodili za mnou a furt se mi smáli, ale já je ignoroval.

A když jsem šel do vagonu, tak mě zastavili a říkali :
„ Tam nemůžeš, to je jen pro čisté lidi, ne pro zasraný cizince!“

Tak jsem i tak vešel dovnitř. Pak, když jsem vešel, tak mi vzali flašku a nechtěli mi ji vrátit. Tak se mne zastal jeden pán.

Tak jsem mu poděkoval a vystoupil, ale oni šli za mnou a furt mne otravovali.

Tak jsem se fakt naštvál a jednomu jsem vrazil mezi oči, dokud mne pak nezastavil revizor.

Revizor se mne ptal: „ Co děláš ?“

A já jsem mu vysvětlil, co mi dělali, a odešel jsem.

Tommy Nguyen, 9.C
ZŠ U Krčského lesa
Jánošíkova 1320/2
Praha 4 - Krč

Jméno, příjmení: **Ondřej Paris**
Název díla: **Na všech životech záleží**
Téma: **Rasismus**
Třída: **6.A**
Organizace: **Základní škola Mělník, Jaroslava Seiferta 148**

Zhubni

Bylo mi teprve dvanáct let, když jsem byla obětí, do které se všichni strefovali a nadávali jí za to, jak vypadá.

Ve dvanácti letech jsem přestala se svým sportem na tři měsíce a mezi tím jsem dost přibrala. Měla jsem lehkou nadváhu, ale nikdo neřešil, jak se chovám. Jestli mám nějaké zdravotní problémy.

Řešili jenom to, co viděli. Brala jsem to negativně a myslela si, že jsem odlišná. Dokud nezačal covid. Každý den jsem byla doma kvůli vládnímu nařízení.

A hledala jsem na sobě jenom chyby a přemýšlela nad tím, co mi všichni říkali: „Zhubni! Už není hezký, jak vypadáš!

Však s takovou postavou nikdy neuděláš přemet. Jsi hnusná!“

A mnoho dalších věcí. Byla jsem typ, který bral všechno vážně.

Když jsem byla starší, tak jsem si uvědomovala, že ti lidé také nejsou dokonalí, jak jsem si myslela, ale hlavně že chtěli, abych se změnila já, a oni se chovali furt stejně a taky byli furt stejní, protože jim nikdo za nic nenadával a ani neříkal, co je na nich špatně.

Proto si myslím, že by se každý měl zamyslet nad sebou, než bude něco říkat někomu cizímu. Většinou nám bude nadávat někdo, kdo nám něco závidí. Hlavní je, jak se člověk chová, a ne vzhled, protože nevíte, čím si člověk prochází.

Karolína Kotová, 9.C
ZŠ U Krčského lesa
Jánošíkova 1320/2
Praha 4 - Krč

Jméno, příjmení:	Marta Kondra
Název díla:	Už ne
Téma:	Diskriminace
Třída:	9.B
Organizace:	Základní škola Neratovice, 28. října 1157

Jít dál

Budu vám vyprávět příběh o svém dědečkovi.

Děda se narodil v malé vesničce za Trutnovem. Domeček měli postavený na louce a za domkem tekla řeka. Se svými šesti sourozenci si často hrál, běhal a užíval si dětství. Už jako malý kluk miloval sporty.

Pár měsíců po jeho sedmých narozeninách všechny děti onemocněly. I on. Ležely doma s vážnou chřipkou. Postupně se všichni uzdravili, jen u něho přetrvávaly horečky. Jednou, když byli ostatní venku, chtěl jít za nimi a hrát si. Jen co se zvednul, skácel se k zemi. Rodiče ho vzali k doktorovi, kde se zjistilo, že má dětskou obrnu, která způsobila ochrnutí levé nohy.

Od jeho sedmi let mu přestala růst levá noha. Z počátku chodil s berlemi, ale ty mu časem začaly překážet při hraní, tak se naučil chodit s protézou. Ve škole se mu posmívali, že má jen jednu nohu. Nikdo si s ním nechtěl hrát, protože se báli, že se nakazí. Každý den chodil smutný domů. Doma se cítil rovnocenný. Aby byl rychlejší, naučil se chodit po ruce. Dokonce byl někdy rychlejší než jeho sourozenci na nohou.

Když ze základní školy přešel na střední, všechno to znovu začalo. Každý se mu posmíval, že je postižený, že má kratší nohu a že má protézu. Nikdo ho nechtěl na tělocviku, protože by mu to nešlo. Každý den po škole chodil smutně domů k řece za domkem a sám se naučil plavat. Jednou ho tam viděl jeho bratr a pomohl mu vypilovat styl. Plaval každý den a moc ho to bavilo. Jednou se vnučil na hodinu tělocviku, která byla v bazénu. Když se objevil v plavkách, jeho spolužáci dostávali záchvaty smíchu. Učitel je okřikl. Pak vyhlásil soutěž v plavání a děda měl rekordní čas. Spolužáci v úžasu dědu poplácali po zádech. Už nikdy neslyšel na střední škole posměšky.

Učitel se domluvil s kamarádem, trenérem plavců. Děda pilně trénoval, což mu přineslo nominaci na paralympijské hry v roce 1972. Bohužel se jich nezúčastnil, protože se mu narodil syn, můj tatínek.

Anežka Dvořáčková, 9.C
ZŠ U Krčského lesa J
Jánošíkova 1320/2
Praha 4 -Krč

Jméno, příjmení: **Natálie Kopalová**
Název díla: **Bez předsudků**
Téma: **Rasismus**
Třída: **8.B**
Organizace: **Základní škola, Praha 10, Břečťanová 6/2919**

Pauli

Tento příběh se odehrál před třemi lety. Ale to nic nemění na tom, že se to děje v kultivované společnosti, jaká je v dvacátém prvním století.

To je příběh, který by už neměl existovat. Píše se rok 2018, 12. září a malý Pauli se po dlouhé době těšil do školy. Pauli totiž kvůli nachlazení nešel do školy prvního, ale až teď. Do školy se těšil, protože právě přešel na druhý stupeň, kde se vyučuje fyzika a zeměpis, které ho nesmírně bavily a nemohl se dočkat, až se je bude učit ve škole. Dvanáctiletý hoch, původem z Indie, vyběhl ze dveří a pelášil do školy.

Před školou mu jeho spolužák Sam řekl, že mají nového spolužáka jménem Sýček. Pauli se těšil, že pozná nového kamaráda. Pauli vešel do třídy a hned, jak Sýčka uviděl, od toho okamžiku se vše změnilo. Ale Sýček měl jiné plány. Hned jakmile přišli blíž, tak Sýček zašeptal : „ Ahoj, pekelný šmejde.“

Tak to bylo celé dva měsíce, až na den, kdy se to celé zvrtilo. Ten den začal stejně jako každý jiný. Až do okamžiku, kdy se Pauli se Sýčkem potkali tvář v tvář na záchodech. Pauli se snažil si ho nevšimat, ale Sýček měl jiné plány, začal do Pauliho šťouchat ,a to čím dál silněji. Další den se potom se potkali v parku, kde už chudáka Pauliho zmlátil hlava nehlava.

Chudák Pauli nevěděl, co má dělat, bál se to komukoli říct, tak se to snažil v sobě dusit. Už se ani nesmál a z veselého nezbedy, co se neustále smál, se stal zamlklý, smutný kluk, co se nechtěl s nikým bavit. Jeho divného chování si všimli dva kamarádi a chtěli pomoci, jak se dá. Po dvou týdnech bádání nad zvláštními modřinami a podivným chováním zjistili, že je to něco ve škole. Po pár minutách hledání se dovolali Pauliho spolužáka Sama, který jim řekl, že jeden spolužák Pauliho šikanuje a nadává mu kvůli barvě pleti, že Pauli se bojí spolužáka Sýčka a prosí spolužáky , aby to nikomu neříkali.Kluci, když se to dozvěděli, i přes jeho přání to šli říci jeho mamce.

A jak to dopadlo? Mamka šla za ředitelem a po výpovědi spolužáků musel Sýček přestoupit na jinou školu. Na rozdíl od jiných příběhů o rasismu tento příběh končí dobře.

Prosím vás, neodsuzujte lidi podle původu nebo barvy pleti. Děkuji.

Matěj Svatek, 9.C
ZŠ U Krčského lesa
Jánošíkova 1320/2
Praha 4 - Krč

Jméno, příjmení: **Klára Langová**
Název díla: **Stop rasismu**
Téma: **Rasismus**
Třída: **8.A**
Organizace: **Základní škola, Praha 10, Břečťanová 6/2919**

Osud

Můj dědeček se narodil před 87 lety v malé vesnici v severním Řecku na území bývalé Makedonii.

Doma měli velké stádo ovcí, které je živilo po všech stránkách – ovce dávaly maso, mléko, kůži, lůj. Sýry z mléka zpracovávali nejrůznějšími způsoby. A k tomu se přidával výnos z rybolovu, který byl tehdy zcela volný, a to, co si vypěstovali na svém pozemku – olivy, rajčata, papriky, melouny.

Velkou událostí v jeho životě byla návštěva školy, do které se opravdu zamiloval, ač zde museli hovořit pouze řecky, protože někteří učitelé jim makedonštinu zakazovali. Když se jednou stalo, že otec potřeboval všechny děti jako pomocníky v hospodářství a dědeček nemohl do školy, byla to pro něj taková rána, že z toho onemocněl.

A pak přišla válka. Vesnicí se prohnali nejprve Italové, na které si nejvíce vzpomínal v souvislosti s krádežemi slepic. Potom Němci a nakonec Angličané. To už bylo po válce, ale v Řecku vypukla občanská válka. Severní Řecko bylo baštou partyzánů, a tak docházelo k těžkým bojům, kterých se museli povinně účastnit i jeho starší sourozenci – bratr a sestra. Aby nemusel dědeček do války, podařilo se jeho mamince předat dědečka do vlaku, který odvážel čtrnáctileté a mladší děti do tehdejších socialistických států. Nikdo nevěděl, kam vlastně pojedou a kde se o ně postarají. Tak se můj dědeček ve svých 14 letech rozloučil se svou matkou a bratrem a nasedl do vlaku, který jel několik dní přes celou Jugoslávii a Maďarsko, až dorazil do Československa. Po cestě měly děti zastávky, kde jim dobrovolníci nosili jídlo a pití, aby děti nezemřely hlady. Nevěděli, kam jedou, kdy tam přijedou, ani jaké to tam bude.

Když dorazili do Československa, pobývali na různých místech, odkud se stále stěhovali jinam. Dědeček nakonec skončil v Poličce, kde vystudoval střední školu. Vždy líčil, jak to bylo těžké, jak si musel na všechno vydělat na různých brigádách, jak ale měli pomoc hodných lidí, který jim pomáhali i nad rámec stanovený předpisy, ale že se také setkávali s nepřejícími a nenávisnými lidmi, kteří je nazývali cizáky a vyžírky.

Co bylo nejtěžší, že se svou rodinou sešel až po dlouhých pěti letech, když nepočítáme krátké setkání přes hranici, kdy se na sebe mohli se svými rodiči jenom dívat.

Dědeček se do své vesnice již nikdy nevrátil. Oženil se zde v Čechách, narodila se mu dcera, později vnučka a pravnučka a zemřel jako občan České republiky.

Jméno, příjmení: **Daniel Novotný**
Název díla: **Stop fašismu**
Téma: **Rasismus**
Třída: **9.B**
Organizace: **Základní škola Neratovice, 28. října 1157**

Dívka odjinud

Ahoj, jmenuji se Anna a tohle je můj příběh.

Můj život byl vždycky poněkud těžký. Moje rodina nikdy neměla moc peněz, takže jsem nikdy nemohla chodit ve značkových botách a oblečení. A o telefonu jsem si mohla nechat zdát. Ale peníze nikdy nebyly náš hlavní problém. Moje rodina pochází z Afriky a před pár lety jsme se přestěhovali do Česka. Česko... Tento stát nemám v oblibě. Proč? Na každém kroku je nějaký rasista. Proč mne rasismus štvě? Protože jsem tmavé pleti, každý den poslouchám mnoho narážek na mou barvu pleti.

Celá moje rodina je tmavé pleti... To je náš hlavní problém. Rasismus.

Máma s tátou měli velký problém si najít práci. Nakonec je zaměstnala továrna na psí žrádlo. Psí žrádlo. Při tom oba moji rodiče mají maturitu a zasloužili by si lepší práci. Jenomže je nikdo nechtěl zaměstnat. Protože jsou to černoši.

Co se týče mne ... Je mi 15 let, mám velké hnědé oči, poměrně velký nos a krásné rty a vlasy. Moje tělo je řekněme, ehm..., že jsem dospěla dřív než moje sedmnáctiletá sestra. Mám velké poprsí a velký zadek. Ostatní by řekli, že je to požehnání, ale je tomu přesně naopak. Opakovaně slyším narážky od dospělých mužů typu: „Máš přítele, čičino? Tebe bych si dal. Pojď je ke mně dxxxxo!“

Nenávidím to. Nechci, aby na mne takto pokřikovali. Stejně jako nechci, aby na mne řvali: „, Haha, opice! Koukej, nxxx!“

Škola neboli horor pro mne. Když jsem poprvé přišla do české školy, ostatní na mne koukali jako na Mar'ana. Jako kdybych ani nebyla člověk. Byla jsem jediná černoška na škole. Když jsem dorazila do třídy, nikdo ze mne nespustil oči. A já jsem slyšela: „, Ježíš Marja, nxxx? Vážně? Já myslela, že opice patří do zoo. Fuj. co to má s vlasy? Jsem ráda, že takové nemám.“

Bylo mi do breku. Nic jsem nezmohla. Když jsem se snažila na spolužáky zapůsobit svou inteligencí, nepomohlo to. Na narozeniny jsem jim přinesla ručně vyrobené dárky. Každému. Vyhodili je. Úplně všichni.

Několikrát jsem přemýšlela o sebevraždě, ale neudělal jsem to. Pro svou rodinu jsem zůstala silná.

A teď? Jsem na střední se skvělými lidmi, kteří mne nesoudí. Mám dokonce i skvělého přítele. Rozhodla jsem se studovat, abych mohla za pár let zařídit své rodině lepší život.

Prosím, nesud'te lidi, které ani pořádně neznáte.

Karolína Havlišová, 9.C
ZŠ U Krčského lesa
Jánošíkova 1320/2
Praha 4 - Krč

Jméno, příjmení: **Kristýna Benešová**

Název díla: **Nejsem teroristka**

Téma: **Diskriminace**

Třída: **7.B**

Organizace: **Základní škola, Praha 10, Břečťanová 6/2919**

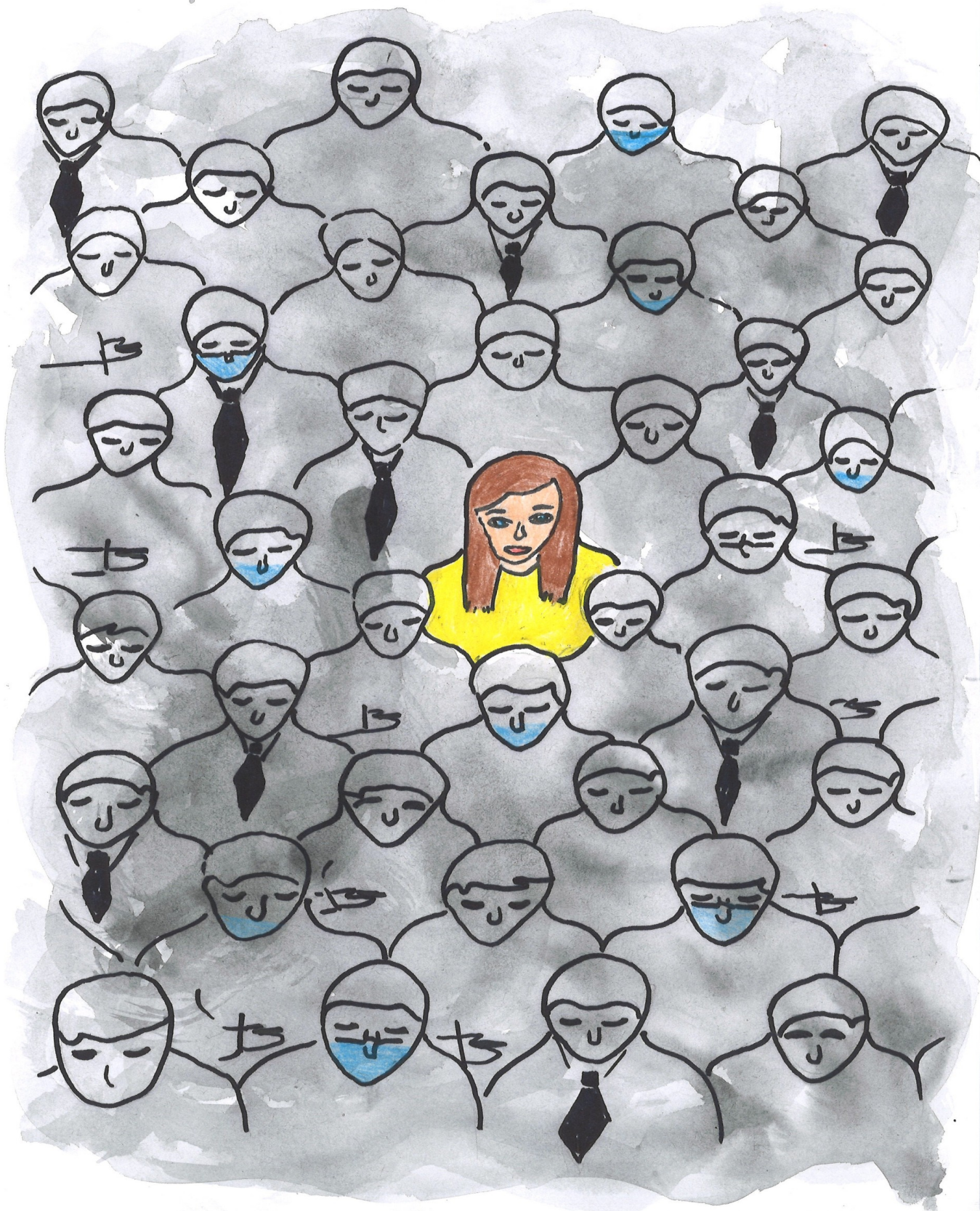
Poslední slovo

Byl jednou jeden malý světle žlutý had, kterému se všichni ostatní hadi smáli, že je malý a není zelenohnědý jako oni. Když se plazil poblíž pláže, potkal jiného hada a ten se mu hned začal smát, že je malý a má jinou barvu.

Doplazili se až na pláž, kde žlutý had nebyl skoro vidět, ale zelený tam vyčníval. Všiml si ho orel kroužící na obloze a začal se k němu řídit, aby ho ulovil. Hadi si toho všimli. Ale nebylo se kam ukrýt. Na poslední chvíli se žlutý had převalil na zeleného hada, takže vypadal jako rozlámaná zarostlá větev.

Zelený had o tom všem řekl a od té doby se žlutému už nikdo nesmál.

**Vilém Štrait, 9.C
ZŠ U Krčského lesa
Jánošíkova 1320/2
Praha 4 - Krč**

Jméno, příjmení: **Kateřina Bártová, Margita Szajková**
Název díla: **Jiná**
Téma: **Rasismus**
Třída: **9.B**
Organizace: **Základní škola Neratovice, 28. října 1157**

Lucka

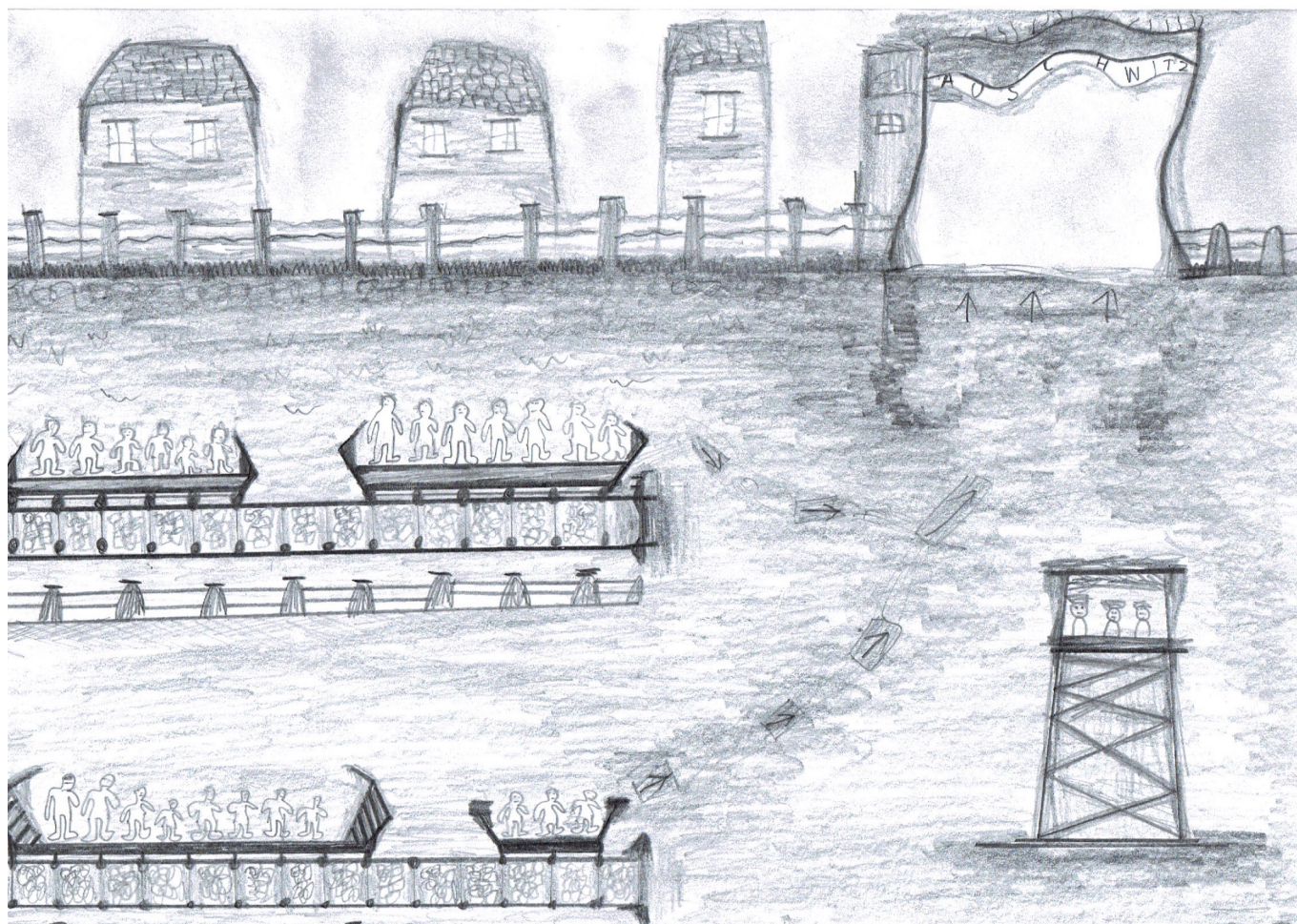
Je mi 12 let, moje kamarádka Lucka už 3 dny nebyla ve škole, ani ven nechodí, dlouho jsme se neviděly. Ona je Židovka a v téhle době být židem není asi lehké, má jen mě a nikoho jiného. Mezi lidmi si nemůže vybírat. Vracím se domů opět sama. Lucka pořád nikde. „Mami jsem doma,“ odložila jsem si věci do rohu našeho malého bytu a šla jsem za mamkou. „Ahoj, jak bylo ve škole?“ Špatně, ale takhle to říci nemůžu. „Dobře, jen Lucka už tři dny nepřišla.“ Bylo mi do pláče, když jsem to mamce říkala, protože o Lucku mám fakt strach.

„Ale no tak, neboj ona určitě přijde,“ odpověděla mi mamka a já se šla navečeřet. S penězi jsme na tom hůř než špatně. Chodím do staré školy, která se pomalu rozpadá. To je důvod, proč se mnou do třídy chodí Lucka. Ano, je židovka, ale ředitelka ji přesto do školy pouští. Kvůli svému náboženskému vyznání musí po všech uklízet a snášet všelijakou šikanu. Posledně ji kluci nazvali „špínou“ a různými zlými slovy. Často je Lucka šikanována i učiteli.

Je úterý 14. listopadu a Lucka je už od prvního doma. Už je to skoro třináct dnů, co nebyla ve škole a já mám čím dál tím větší strach. „Půjdu dnes po škole za Luckou, abych aspoň věděla, co s ní je,“ říkala jsem mamce. „Dobře, ale buď opatrná, víš, že do téhle čtvrti bys neměla chodit sama,“ odpověděla mi mamka. Věděla jsem, že musím být opatrná a opravdu jsem se bála, protože sem chodím jedine s Luckou. „Neboj mami, já dám pozor, ahoj,“ rozloučila jsem se a běžela do školy. Poslední hodinu jsem přesně věděla, že bude za 3 minuty zvonit. Nebo aspoň moje intuice si tím byla jistá. Začala jsem si pomalu skládat učení a hned, jak zazvonilo, tak jsem vyběhla směrem ke dveřím. „Hitlerová,“ zařval na mě učitel Dějepisu Strádal. Celá třída se začala smát. „Ale moje jméno není Hitlerová, jmenuji se Nela Hilerová,“ odpověděla jsem a šla si sednout. „Určitě zase jdeš za tou Luckou, nebo jak se jmenuje ta židovská špína.“ Potom se mi pan učitel omluvil a hned jak skončil výuku, rozeběhla jsem se na druhý pokus ke dveřím a tentokrát mi to vyšlo.

Šla jsem temnou uličkou před Lucčin dům, ve kterém bydlí spousta dalších židů a chudých lidí. Přistoupila jsem k tomu prapodivnému stavení a zaťukala na Lucčino okno. V tu chvíli vyšel z vrátek starý pán: „Ahoj, co tu pohledáváš?“ Jak na mě promluvil, úplně jsem zapoměla leknutím mluvit: „D-d-dobry den, já nechci rušit, ale moje kamarádka Lucie už nebyla dlouho ve škole a tady bydlí, tak jsem se na ni přišla podívat, abych aspoň věděla, co s ní je,“ řekla jsem koktavým hlasem. „Tady už nikdo nebydlí, moc mě to mrzí, ale myslím, že v úterý druhého listopadu si pro ně v noci přijeli a odvezli je na nádraží a dál do tábora,“ řekl mi pán. Já se slzami v očích odpověděla: „Myslíte konce...“ když jsem to chtěla doříct, ten muž mě zastavil. „Pst, neříkej to! To je zakázané a teď už běž domů.“ Pozdravila jsem a s pláčem jsem šla domů.

Hauptvogelová

Jméno, příjmení: **Lukáš Moucha**
Název díla: **Holocaust**
Třída: **8.D**
Organizace: **ZŠ 28. října, Neratovice**

Moje kamarádka s hvězdou

Ach jo! Další kamarádka, kterou mi zavraždili před očima. Radši bych byla Žid než navěky žít bez přátel, je to hrůza, utrpení, trápení sledovat všechny ty lidi, jak bezdůvodně padají k zemi a umírají. Kdyby k tomu měli alespoň jeden dobrý důvod, ale oni nemají ani půlku toho důvodu. „Měj se tu hezky a žij s úsměvem a radostí ze života“, to byla poslední slova mé kamarádky, již jsem si oblíbila nejvíce. Už ani nevím, jestli si mám hledat nové kamarády, jeden důvod ale přeci jenom mám. Jeden, myslím si, že dobrý důvod, je udělat jim alespoň část toho jejich krátkého a nebohého života hezkou. Teď bych si ráda zavzpomínala na den, kdy jsme se s Lisou poznaly.

Bylo krásné, slunečné nedělní dopoledne, když Lisa obcházela domy, t'ukala na dveře a rozdávala krásné a barevné květiny, které nasbírala na louce. Pozorovala jsem ji z okna a přála si mít tak veselý den jako má právě ona. A po chvíli slyším „t'uk-t'uk“, seběhnu dolů ke dveřím a otevřu. Před dveřmi vidím nízkou, usměvavou asi tak čtrnácti letou holku, která mi podává ty samé květiny, jaké už dala celé ulici, možná dokonce i celému městu. Nehybně a beze slova se na ni koukám. Měla krásné oříškově hnědé vlasy, oči zelené jako čisté letní listí, které je v létě všude kolem nás. Nos malinký jako drobný kaštánek a úsměv roztažený přes celou tvář. Na sobě měla světle modré zašpiněné šaty a přes ně ušmudlanou, původně bílou zástěrku. S úsměvem na tváři čekala, až si luční květiny vezmu. Vzala jsem si je a ona odešla. Zavřela jsem tedy dveře a šla květiny dát do vázy.

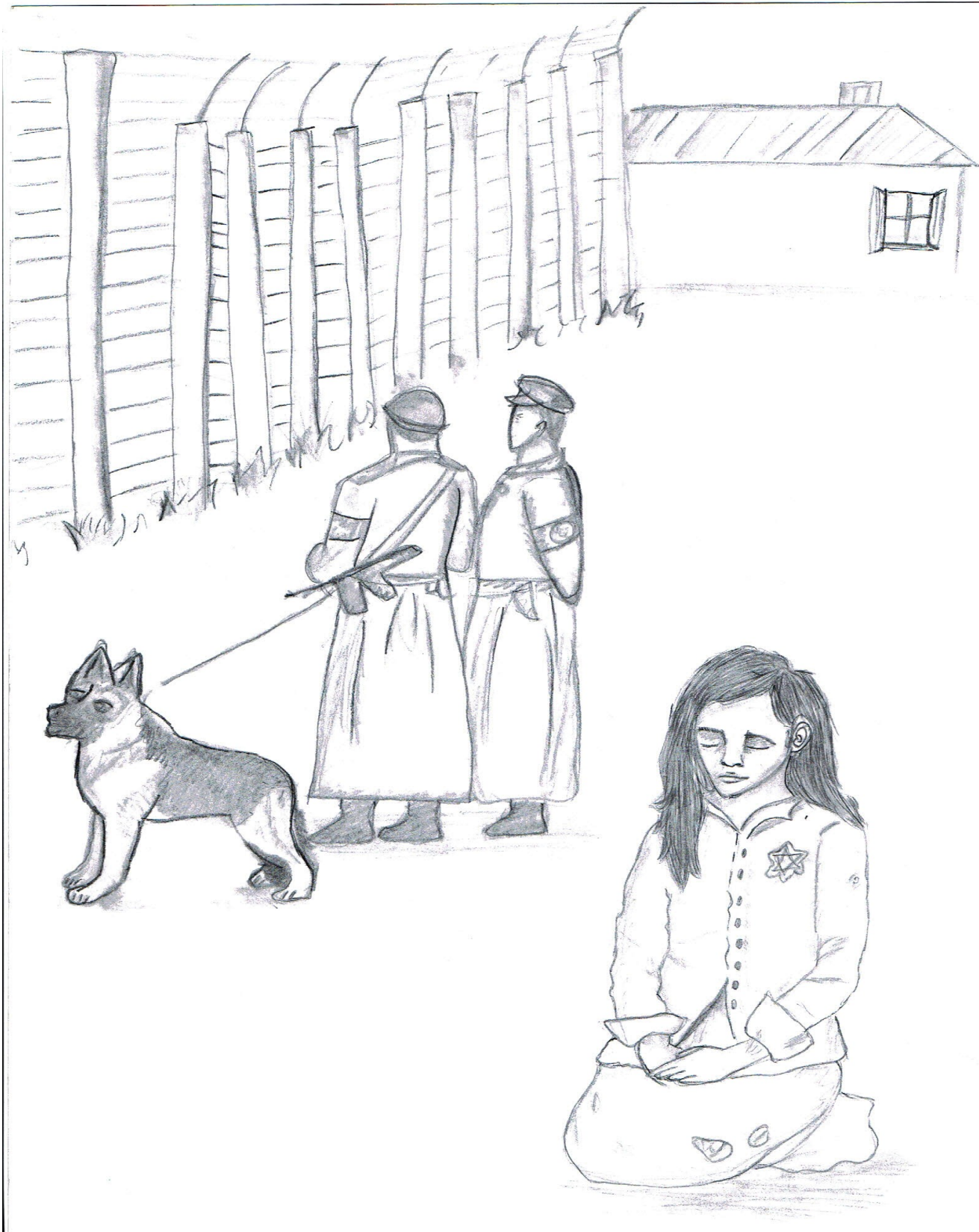
Hodiny ubíhaly a ubíhaly, všude klid, nic nebylo nikde k vidění a já se začala nudit. Slunce pomalu zacházelo za obzor a já si uvědomila, že se už stmívá. Podívala jsem se na hodiny. Bylo pět, věděla jsem, že za dvě hodiny má přijít máma. Šla jsem si tedy lehnout. Po chvíli ležení, nicnedělání a koukání do stropu jsem usnula. Asi za hodinu mě ale probudilo bouchání na vchodové dveře. Nejprve jsem se lekla, došlo mi ale, že v sedm má přijít máma z práce. Koukla jsem se na hodiny, abych se ujistila, že je opravdu sedm. Jenomže nebylo. Je teprve šest hodin. Rozhodla jsem se to bušení ignorovat. Zabralo to, ten hrozný zvuk bouchání cizích rukou na naše dveře pomalu přestal. Jdu znovu spát, po chvíli snažení se o spánek mě ale vyruší něco jiného. Byl to řev stovek lidí, stovek židů. Podívám se z okna a vidím brunetu ve světle modrých šatech utíkat od obrovského ohně. Ano, přesně ta dívka, která dnes dopoledne obcházela domy, t'ukala na dveře a s úsměvem rozdávala krásné luční květiny, teď běhala od domu k domu, bušila na dveře a zoufale doufala, že ji někdo pustí dovnitř, pomůže a zachrání.

S hrůzou se koukám dál, najednou slyším její ruce, jak bouchají na naše dveře. Rychle seběhnu dolu a otevřu dveře. Vidím dívku, přesně tu, kterou jsem dnes již jednou viděla. Tentokrát ale neměla úsměv od jednoho ucha k tomu druhému. Nemusela ani nic říkat. Podívala jsem se jí do očí a hned jsem pochopila, že jediné,

co si přeje, je přežít dnešní noc. Měla ruce, šaty i zástěrku od krve. Pozvu ji dovnitř, ale vím, že tu dlouho být nemůže. „Brzy přijde máma,“ řeknu jí, „je mi to líto, ale budeš se muset schovat jinde,“ dodám. „Udělám ti pití, ty mezitím můžeš jít nahoru do mého pokoje, jsou to druhé dveře vlevo.“ Dívka se ale rozhodla zůstat dole. Podívala se z okna a možná se zasnila (já bych o na jejím místě určitě udělala): „Jaké to asi může být, žít si jako nejbohatší rodina ve městě?“ To rozdávání příkazů na usmrcení lidí židovské rasy už mě nebavilo. Celých 14 let nemohlo to děvče poslouchat nic jiného než nadávky na její rasu. „Já jsem Elizabeth a jak se jmenuješ ty?“ zeptala jsem se. Dívka mlčela. Myslela jsem si, že na své jméno zapomněla, vzápětí si ale odvětila: „Lisa,“ řekla, „jmenuji se Lisa,“ dodala. Podala jsem jí pití a řekla: „Lisa, to je pěkné jméno“. Lisa si vzala pití a poděkovala. V tu chvíli ale slyším jemné trojitě zaťukání.

Hned jsem věděla, že je to máma. „A sakra, máma je tu, musíš se jít okamžitě schovat!“ Rychle jsem Lisu odvedla do sklepa, vyběhla zpět nahoru, otevřela vchodové dveře, ale před dveřmi nestála máma. Místo ní tam stálo gestapo. V tu chvíli jsem si pokládala mnoho otázek, ale ta hlavní byla: Co s námi a s Lisou udělají, pokud ji ve sklepě najdou? Gestapo beze slov vtrhlo dovnitř a začalo důkladně prohledávat náš dům. Po chvíli prohlížení dolního patra se ti neznámí muži odebrali nahoru a každý sám prošel jeden pokoj a dohromady potom koupelnu. Už byli na odchodu, když spatřili dveře od sklepa. „Támhle to je sklep?“ zeptal se mě jeden z nich. „Ano,“ odpověděla jsem zděšeně a smutně s viděním, že Lisu nezachráním. Ti dva vysocí a hubení muži v uniformách s jakousi čepičkou na hlavě se nekompromisně vydali do sklepa. Vzali mě s sebou jen kvůli té podezřelé hrůze v mých očích, kterou viděli. Jeden z těch dvou mužů, kteří se tu neohlášeně vyskytli, mě chytil za triko a táhl za sebou. Dveře od sklepa se otevřely, bylo tam rozsvíceno, ale nikde nikdo. Musela utéct, ale kudy? Když gestapo nic nenašlo, odešli. „Konečně,“ pomyslela jsem si. Kam se ale Lisa poděla? Kam odešla? Jak se ze sklepa dostala? Kam se schovala?

Šla jsem se do sklepa podívat znovu. Nikde nikdo. „Liso, kde jsi, už tu nikdo není, můžeš se vrátit“, zavolala jsem. Porozhlédnu se, na policičce byla prázdná sklenice, přesně ta, kterou jsem jí dávala. Dojdu pro ni, ale v tu chvíli si všimnu díry ve zdi. Byla špatně vidět, takže ji gestapo muselo přehlédnout. Přijdu k díře, podívám se do ní a vidím tunel. Nejdu do něj, zavolám znovu, „Liso, vylez.“ Čekám na odpověď. Po chvíli se dočkám. Lisa opravdu odpověděla: „Je tu tunel, neboj se, pojd' za mnou.“ Skrčím se a vlezu do tunelu. Chvíli ji nevidím, ale potom zahlédnu skrčenou, vyzáblou sedící postavu. Byla to Lisa, čekala na mě. Snažila jsem se ji přemluvit, ať se vrátí, že už tu nikdo není. Lisa zpočátku nechtěla, říkala, že se bojí, že si radši najde jinou rodinu, která už nějaké Židy schovávala, která už ví, jak a kde gestapo prohledává. Nakonec se mi ji podařilo přemluvit, zůstane ve sklepě a kdykoliv si bude nejistá, vlezde do tunelu. Po chvíli už ale přišla máma. Zaťukala a já ji šla otevřít. Chci jí o Lise říct, ale ještě nemám odvahu.

Jméno, příjmení: Michaela Jungová, Anna Volková, Andrea Linhartová
Název díla: Holocaust
Organizace: 9.D ZŠ 28.října, Neratovice

Nepříjemná zkušenost

Jsem vzhůru. Venku je ještě tma a jediné, co jde slyšet, je mírný vítr švelelící za oknem. Na budíku jsou čísla "5:50".

Jsem úplně ve stresu, za 10 minut ten budík začne dělat rámus a mně nezbude nic jiného než vstát z postele, nasnídat se a jít do školy. Něco je špatně, něco je jinak. Jsem sice v jiném pokoji a v jiném městě, ale to není ten problém. Ještě na prvním stupni jsem se do školy tolik těšil. Probouzel jsem se s radostí a úsměvem na tváři. Měl jsem pěkné známky a rodiče na mě byli tak hrdí.

A pak se najednou vše změnilo. Kdy to vlastně začalo? Myslím si, že někdy v šesté třídě? No ano, byla středa a David byl přece nemocný. Přišel jsem do třídy a on nikde, ta lavice byla prázdná. Moc jsem to neřešil, nebylo to přece poprvé. David, jeden z mých nejlepších kamarádů, zase chyběl. Pokud chyběl, musel jsem se bavit s těmi druhými. Tentokrát to ale byli *oni*, kteří mě pozdravili hned, jak jsem vešel dovnitř. "Nazdar! Hele, dneska máme něco v plánu po škole. Nechceš jít s námi? Bude to legrace!" Přeji si, abych ten den řekl ne, abych řekl, že si třeba musím udělat všechny úkoly, abych hlavně neřekl ano, cokoliv jiného než to zatracené slovo.

Po škole ve dvě hodiny jsem se přidal k třídní elitě. Šli jsme na místo určení. Asi po půl hodině chůze zaslechnu usedavý pláč a nesnesitelný jekot. V lese stáli devátáci, úsměv od ucha k uchu a příšerně vyváděli. Udělalo se mi nevolno z toho, co jsem spatřil. Ti kluci si fotili malou romskou holku. Když jsme se přiblížili zhruba na pět metrů, podlomila se mi kolena. „Jestli mě Nikola pozná, tak mě její táta zabije.“ Vypadala příšerně. Měla určitě strach, byla přivázaná ke stromu v parku, do kterého už nikdo nechodí.

Naříkala a prosila: „Nechte mě! Já chci domů!“ Nevěděl jsem, co říct, stál jsem tam a nic neudělal. Všichni se smáli, jako kdyby byli v cirkusu. Asi po pár minutách jsme odešli a nechali jí tam. Pak jsem teprve začal. „Co to mělo znamenat?!“ vykřikl jsem na ně. „Tomuhle vy říkáte legrace?!“ *Oni* se na mě podívali, jako kdybych ztratil hlavu. „Co blázníte?“ křičel jsem, bolela mě z toho hlava a měl jsem sucho v krku, místo toho jsem měl jenom utéct domů.

Přišel jsem domů s fialovým okem. Máma se ptala, co se stalo, ale já o tom nechtěl mluvit a jen jsem odvětil, že jsem se jen popral a ať to neřeší. Následující dny byly k nevydržení. Kamkoliv jsem se ve škole hnul, setkával jsem se se stále stejnými výhrůzkami: „*Někomu to cekneš, dopadneš stejně jako ona.*“ Měl jsem strach. Každý den byl potom jako přes kopírák. *Tu malou romskou holku Nikolu nakonec našla policie, a když se jí ptali, kdo to byl, její prst ukazoval na mě.* Přijdu do školy a kamarádi se ke mně otáčejí zády a školní elita mi vyhrožuje.

Učitelé mi nevěří, matka mi nevěří a *David*, ten už vůbec ne. Já vím, že jsem to nebyl já, ale stejně se za to stydím.

Každé ráno mě někdo z elity vezme za krk a křičí “*Pij! Pij!*”, a já se topím pod vodou na mužských toaletách. Už to ani nevnímám. Tělocvik je příšerný, do týmu mě nikdo nechce a jsem jenom terčem posměchu. Narodil jsem se pro jejich zábavu. Ty skříňky, ve kterých mě už po páté zavřeli, ani nejsou pohodlný.

A *David*, *ten David*, s nímž jsem vyrůstal, *ten*, jenž mě vždy pochopil a *ten jediný* nejlepší kamarád, se teď na mě koukal *tím* obličejem, který už nikdy v životě nezapomenu.

Jídlo, které teď jím, už ani nechutná tak dobře. Je to spíš, jako kdybych jedl písek a pil špinavou vodu z řeky. Přemýšlím nad tím, jestli všechny ty úsměvy a pochvaly, které jsem dostával od matky a učitelů, byli jenom lži. Je léto, a mě je stále chladno. Jediný, kdo mi rozumí, jsou pavouci na bílých stěnách. Otevřu oči. Ten samý budík, na který jsem se před chvílí koukal, je stále na stejném místě, jen čísla jsou jinak. Za patnáct sekund bude šest hodin ráno, a já budu muset vstávat.

Deset, devět, osm... odpočítávám si v hlavě... *tři, dva, jedna.*

Legerská

Jméno, příjmení: **Matěj Svatek, Martin Luskot, Vilém Štrajt,
Daniel Polák, Jakub Pröschl**

Název díla: **Diskriminace**

Organizace: **ZŠ U Krčského lesa, Praha 4 - Krč**

Milí přátelé, čtenáři,

chtěla bych Vás seznámit s tím, jak došlo k tomu, že naše škola se dostala k vydání této publikace, a chtěla bych poděkovat za Vaši účast a Vaše díla.

Základní škola Mělník, Jaroslava Seiferta 148, příspěvková organizace v letošním roce připravila projekt, jehož realizace byla podpořena Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy v rámci Podpory vzdělávacích aktivit národnostních menšin v roce 2021.

Jako první proběhl workshop s Radkem Bangou pro pedagogy a besedy pro žáky pod heslem „Když chceš, tak to dokážeš“, při nichž žáci mohli aktivně vstupovat do diskuse.

Začátkem školního roku, konkrétně 3. září, se uskutečnil velmi zdařilý koncert Radka Bagy na náměstí v Mělníku za hojné účasti žáků všech mělnických škol.

Další velkou událostí pro naši školu byla exkurze žáků 9. tříd do Muzea romské kultury v Brně a návštěva památníků v místech romských koncentračních táborů v Letech u Písku a Kunštátu u Hodonína. Tematika holocaustu byla rovněž hlavním mottem odborných exkurzí do Lidic a Terezína.

Spolupráce s Romským muzeem pokračovala i dále výstavou na mělnické radnici s tematikou Genocida Romů v době 2. světové války. Na vernisáži promluvila PhDr. Jana Horváthová, ředitelka MRK. Výstavě předcházel workshop s panem Růžičkou, synem pamětníka romského holocaustu.

Ve škole probíhaly celý rok dílčí projekty zaměřené na romskou hudbu a literaturu, romské dějiny a problematiku migrace v Evropě. V hodinách českého jazyka a literatury se žáci věnovali tematickému čtení.

Na samý závěr roku se chystá i křest kalendáře, který tematiku celého projektu uzavře.

Soutěže „Člověk je člověk“ se zúčastnila řada škol a díla jejich žáků, která se nám zdála nejzdařilejší, jsme vybrali do tohoto sborníku. Besedy, které k tomuto tématu ve školách proběhly, svědčí o tom, že tato problematika je velmi aktuální a živá a tato soutěž jen otevřela žákům i dospělým možnost některé zážitky zprostředkovat i ostatním.

Mgr. Michaela Vacková, ředitelka školy a hlavní manažerka projektu

Jméno, příjmení: **Aneta Priglová**
Název díla: **Vzpomínka**
Téma: **Holocaust**
Třída: **8. B**
Organizace: **Základní škola, Praha 10, Břečťanová 6/2919**